

Туберкульоз – це небезпечно!

Всесвітній день боротьби з туберкульозом відзначається щороку 24 березня, на згадку того, що цього дня у 1882 році лікар Роберт Кох відкрив збудника туберкульозу — туберкульозну паличку. Цьогорічним гаслом дня боротьби з туберкульозом виступає заклик «Разом ліквідуємо туберкульоз!». У Кременчуцькому ліцеї №5 імені Т.Г.Шевченка проводиться місячник боротьби з туберкульозом з 01.03.2023 року по 01.04.2023 року.

Що потрібно знати про туберкульоз?

Сухоти, тяжкий спадок минулого; повернулися в сучасний світ у формі суперінфекції, проти якої виявилися малоефективними сучасні ліки й вакцини. Від жодної інфекції не помирає стільки людей, скільки від туберкульозу. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, щорічно у світі занедужують на туберкульоз 10 млн осіб, з яких 3 млн помирають.

Туберкульоз як захворювання, що уражає людей, відомий з давніх часів. Виразні ознаки кісткового туберкульозу було виявлено в кістяку людини, яка жила ще в кам'яному віці. Аналогічні зміни виявлялися й у муміфікованих трупах єгиптян, які померли за 2-3 тис. років до нашої ери.

Це інфекційне захворювання спричиняє мікобактерія туберкульозу. Джерелами туберкульозної інфекції є хворі на туберкульоз люди, тварини й птахи. Найбільшу небезпеку для оточуючих становлять хворі на туберкульоз легенів з масивним виділенням бактерій, які за добу можуть із мокротинням виділити мільярд і більше мікробактерій і заразити десятеро й більше людей.

Туберкульоз передається переважно через повітря: під час кашлю й чихання хворий разом з мокротинням і слиною виділяє мікобактерії.

Туберкульоз легенів починається зазвичай непомітно, і люди тривалий час вважають себе здоровими. Іноді навіть широке ураження легенів з руйнуванням легеневої тканини випадкововиявляється під час профілактичної флюорографії. З метою виявлення початкових і прихованих форм туберкульозу проводяться профілактичні обстеження: щорічні туберкулінові проби в дітей і флюорографічні огляди підлітків і дорослих.

Туберкульоз стійкий до холоду, тепла, вологи та світла. У вуличному пилу, на сторінках книг палички Коха зберігаються живими впродовж трьох місяців. Переносниками туберкульозу можуть бути мухи й таргани, а також м'ясо й молоко хворих тварин.

Симптоми захворювання:

різка втрата у вазі (5-10 кг і більше);

слабкість, пітливість (особливо вночі), зниження працездатності, відсутність апетиту;

можливе підвищення температури тіла — частіше ввечері — до +37,0, +37,5°C.

Туберкульоз підступний! На ранній, стадії захворювання в «новобранців» немає ні скарг, ні кашлю, ні температури.

Лише в разі подальшого розвитку захворювання хворих мучить сильний біль у грудній клітці й кашель, а на пізніх стадіях — кровохаркання.

Профілактика туберкульозу

Вакцинація. У деяких країнах вакцина від туберкульозу є обов'язковою для всіх немовлят. На жаль, вона не дає 100%-го захисту від хвороби.

Харчування. Продукти, багаті на білок (м'ясо, молоко, сир, яйця), тваринні жири (вершкове масло) і вітаміни (овочі та фрукти), за всіх часів використовувалися як для профілактики, так і для лікування туберкульозу.

Свіже повітря. Найкраще степове або морське — як головна складова профілактики хвороби.

Відмова від тютюнопаління. Курці в чотири рази частіше, ніж ті, хто не палить, помирають від туберкульозу.

Як лікують туберкульоз

Головний метод лікування — хіміотерапія. Лікування тривале — триває від шести місяців до двох років. Проводиться одночасно чотирма-п'ятьма видами протитуберкульозних препаратів. Головні принципи лікування хвороби — контроль і безперервність. Якщо вживати ліки нерегулярно, лікуватися неповним набором препаратів або завчасно перервати лікування, матимете високий шанс набути лікарсько-стійкої форми туберкульозу. Від неї остаточно виліковують лише 65% хворих.

З метою ознайомлення всіх учасників освітнього процесу Кременчуцького ліцею №5 імені Т.Г.Шевченка з історією захворювання та відкриття збудника туберкульозу, розгляду причини розвитку захворювання, дослідження шляхів передачі хвороби, навчання правилам профілактики туберкульозу, формування в учнів, батьків, працівників прагнення ведення здорового способу життя класними керівниками закладу освіти були проведені бесіди на тему «Небезпека захворювання на туберкульоз».

Вчителі хімії та біології Костюк А.О., Малогловець Г.А., Пруднікова М.І., Реута А.В. ознайомили учнів з проблематикою захворюваності на туберкульоз у сучасному світі та обговорила зі школярами відео фрагмент USAID – Україна [«Зупинимо туберкульоз разом»](#)

Туберкульоз – це небезпечна хвороба. Але виконання простих профілактичних заходів, дотримання правил особистої гігієни і ведення здорового способу життя сприятимуть ліквідації цієї страшної хвороби.